

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Зобов'язання»: Наказ Мін-ва фінансів України від 30 січня 2000 р. No 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: Наказ Мін-ва фінансів України від 07 липня 1999 р. No 163 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>

4. Янчева Л.М. Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованостей як інструмент підвищення достовірності обліково-вих даних / Л.М. Янчева, Н.С. Акімова, Т.А. Наумова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2011_2_3

5. Адамовська В. С. Удосконалення обліку довгострокової дебіторської заборгованості, зумовлене сучасною економічною ситуацією даних / Л.М. Адамовська В.С.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_1_2016ua/3

КОРУПЦІЙНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ УТИЛІЗАЦІЇ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Красюк В. О., магістр, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля

Останнім часом у всьому світі однією з актуальних і гострих екологічних проблем є проблема утилізації твердих побутових відходів. Україна не є винятком і практично для кожного населеного пункту країни характерна ситуація перевантаження сміттєвих полігонів, куди вивозяться всі відходи. Побутове сміття, що накопичується на цих звалищах негативно впливає на навколишнє середовище, викликає забруднення ґрунтів, погіршує загальне здоров'я населення.

Деякі види побутових відходів, зокрема поліетилен та пластик мають період розкладання сотні років. Також відомий і той факт, що велика кількість відходів можна використовувати повторно, що в загальному розумінні дає привід створити налагоджену систему вторинної переробки таких матеріалів з подальшим їх використанням. Така циклічна система здатна забезпечити помітне зниження забруднення навколишнього середовища.

Але для реалізації рішення повторного використання відходів в першу чергу необхідна чітка система їх сортування, процес якої в Україні досі в повній мірі не налагоджений. У багатьох містах встановлено велику кількість контейнерів, призначених для пластику, паперу, скла. Тільки вивозяться вони, як і раніше, на ті ж сміттєві полігони, які в більшості своїй є до того ж ще і нелегальними. Тож проблема несанкціонованих звалищ також стоїть в одному ряду з організацією переробки сміття.

Згідно з даних Антимонопольного комітету України, лише 5,8% побутових відходів йде на переробку [1].

В Україні є закон [2], який має забезпечувати регулювання процесом утилізації твердих побутових відходів. Наприклад, згідно з цим законом, який включає в себе 10 операцій з відходами: збір, транспортування, сортування, зберігання, обробка, переробка, утилізація, знешкодження, видалення і

захоронення, українці платять лише тільки за 2. Також варто зазначити, що в Україні не розраховується тариф на різні види побутових відходів, і це говорить про те, що сортування сміття в країні повсюдно не застосовують.

Крім налагодження чіткого механізму контролю за виконанням закону, організація процесу сортування та створення для цього необхідної інфраструктури вимагає великих фінансових впливів з боку держави. Реалізація таких інтересів завжди вимагає взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища. Тому відповідальність за сортування і подальшу переробку відходів повинні брати на себе не тільки громадяни, але і комунальні підприємства.

Будь-яким приватним підприємствам в сферу утилізації відходів увійти досить важко, так як підтримка з боку держави дуже низька, і діяльність цих підприємств полягає, в основному, на стадії збору і транспортування відходів. Це пов'язано з тим, що сфера вивезення сміття досить монополізована, і, як правило, тут в повній мірі існує тіньовий бізнес.

Згідно джерелам новин [3] в Україні діють схеми вивезення сміття за нижчими цінами, ніж у муніципальних підприємств. Як правило, за такими схемами сміття вивозиться в найближчий ліс або на вже існуючі несанкціоновані звалища, аз боку правоохоронних органів спостерігається бездіяльність цьому питанні. Там процвітає «кришування», а за нелегальними полігонами стоять «високі фігури».

Однак, згідно з тих же джерел, нелегальний і корумпований бізнес існує і в офіційних державних підприємств. Однією з таких схем заробітку є те, що тарифи для населення включають в себе вивезення сміття п'ять днів на тиждень, а за фактом сміття вивозиться лише один раз, а кошти привласнюють собі керівництво таких підприємств. Існують і інші схеми, які полягають у відмиванні грошей підприємствами, що вивозять сміття, в яких грошові кошти, отримані за вивезення, перераховують на рахунки фіктивних підприємств для їх подальшого привласнення. Звідси витікає такий процес, як зловживання службовим повноваженням. Все це робить сміттєвий бізнес дуже прибутковим. У цих схемах заробітку, яких існує величезна кількість, фігурують посадовці, які «кришують» цей бізнес, а також кримінал [3].

З відходів отримують користь і приватні збирачі вторинної сировини, які в більшій мірі працюють незаконно. При покупці її у населення за мізерними сумами, вони вивозять його до країн Євросоюзу і там перепродують за більш вигідними цінами, ніж в Україні, а влада на це закриває очі.

З усього перерахованого варто зробити висновок, що корупція повністю охопила цю сферу, вийти з якої далі стає все складніше. Представлена схема на рис. 1 більш детально показує виникнення корупції, її процеси і форми прояву при організації утилізації твердих побутових відходів.

Всі ці тіньові схеми заробітку будуть існувати і надалі. Все тому, що державі не вигідно вкладати свої кошти на організацію переробки відходів, так як витрати на це будуть величезними, а виручка буде незначною. До того ж, якщо держава і буде інвестувати великі суми для створення процесу утилізації, немає гарантій, що гроші не «загубляться» на чиєму-небудь офшорному

рахунку. Держава зацікавлена лише в екологічному аспекті цієї проблеми і вирішуються проблеми за допомогою залучення інвестицій, підвищенням рівню обізнаності населення з приводу сортування. А оскільки інтерес з боку населення до цієї сфери поки що знаходиться на низькому рівні, то в даний момент зниження корупції не вдасться отримати.

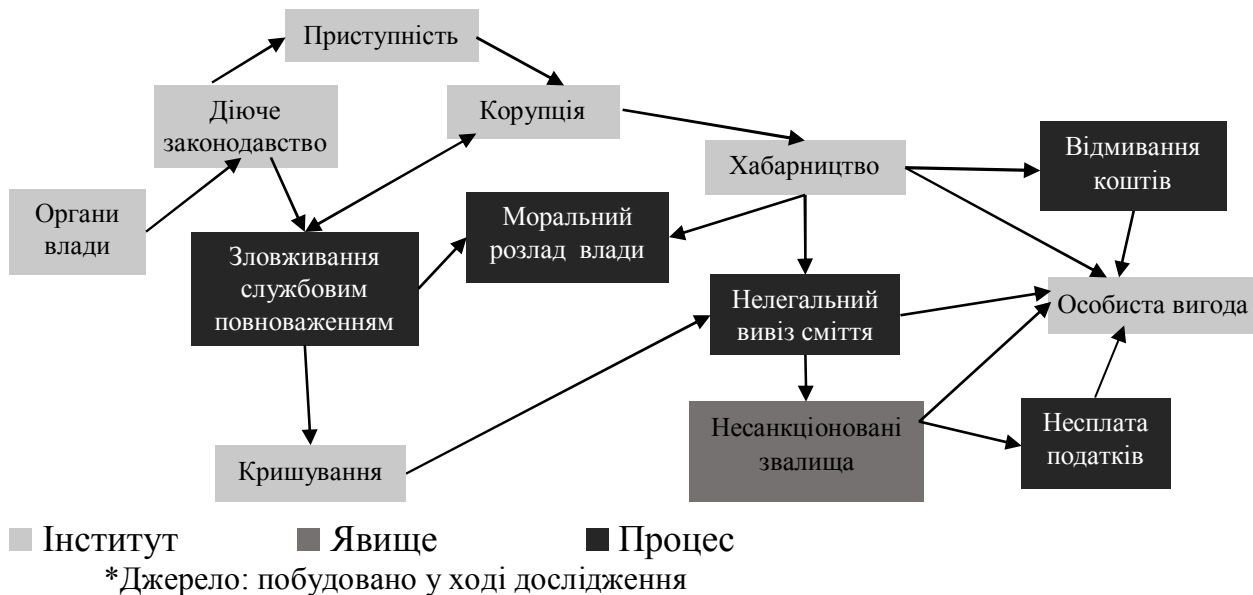

Рис. 1. Схема зв'язків корупційних інститутів, що виявляються у організації утилізації твердих побутових відходів

Без контролю за управлінням процесом утилізації твердих побутових відходів від населення, ця сфера як і раніше залишиться об'єктом тіньової економіки. Але побудова причинно-наслідкових схем зв'язків має бути розвинуто, оскільки у кожного соціального процесу є вузьке місце, а масштаб процесу залежить від цього вузького місця – виявлення можливостей звуження ланок цього ланцюгу надасть змоги зменшити масштаби негативного явища. Кумулятивний вплив громадськості та органів держави на слабе місце у ланцюгу процесу формування вигоди від неправомірної діяльності буде сильніше ніж від нескоординованих дій. Координації має сприяти проведення інформаційної роботи, яка має доводити до громадськості результати аналітичної роботи та моніторингу цього явища.

Список використаних джерел:

1. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/index>.
2. Закон України Про відходи [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-вр/>.
3. Vesti.ua / Грязный бизнес: кто и как в Украине зарабатывает на мусоре [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vesti.ua/strana/290809-hrjaznyj-biznes-kto-i-kak-v-ukraine-zarabatyvaet-na-musore>.